

NÓGRÁDI LAPOK

politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egyszeri díj 1 ft.
Fél évre 3 ft.
Évesre 6 ft.
Előfizetési lehet, csupán a kiadó hivatalban B-Gyarmaton.
A lap az előfizetői körében a legújabbra vonatkozó minden közlemények a szerkesztésbe kerülnek.

Hirdetéseik díja:
Öt soros hirdetés 5 kr.
Helyi hirdetés 30 kr.
Nyitóléte 20 kr.
Hirdetéseket felvevő a kiadó. Nagyobb és többzetű hirdetések jutalmatlanul megküldhetők.
Előfizetési pénzes, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz küldendők.

Előfizetési felhívás

A NÓGRÁDI LAPOK

október-dezemberi folyamára.

Előfizetési árak:

az október—decemberi negyede 1 ft 50 x.

Az előfizetési pénzek a szerkesztőhöz, vagy Kék László nyomdatulajdonoshoz, legcélszerűbben postai utalvánnyal, a nyomtató példányok iránti tájékoztató s pontos szétválasztás tekintetéből mielőbb küldendők. Az első felétől is szolgálhatunk teljes számú példányokkal. —

B-Gyarmat okt. 11.

Napról napra hangosabb a panasz közgazgatási állapotaink tartatlansága miatt, s a napi lapok egy része nem kételkedik magát az uralkodó rendszert okolni s minden törvényszerűsége nélkül mondani ki az anathemát, s a közgazgatást kezelő törvényhatóságokat úgy tüntetni fel, mint egy magát túlélt, életképtelen intézményt, mely hova előbb kitérő-lendő a létező institutiók sorából.

De e panaszok nagy részt általában vannak tartva, a létező bajok s az azokat előidéző körülmények részletezésére sehol sem akadunk, pedig e nélkül legalább is elhamarkodottnak kell az ítéletet mondanunk, mert aki nemcsak a dolgok felszínét tekinti s fáradságot vesz magának mélyebben vizsgálni a dolog lényegét, lehetetlen megem győződni arról, hogy nincs s nem is képzeltető rendszer, mely a jelenlegihez hasonló körülmények között inkább megfelelhessen a feladatnak, mint az önkormányzati.

Ha ma központosítottatnék a közgazgatást, mit kellene nyomban tapasztalunk? — nagymérvű személyzet-szaporítást, a fizetések tetemes fölemelését, e mellett nyugdíjak rendszeresítését, röppant építkezéseket a hivatalos helyiségek számára s ezer más intézkedést, amelyre most sem pénz, sem akarat! s még akkor is kérdés maradna, hogy bekövetkeznének-e azon eldorádói közgazgatási állapotok, melyekről néhány utópista álmodozik, képes volna-e a nagyobb függés és felelőség pótolni a közszellemet, s a közügyek iránti érdeklődést, mely egyedül az önkormányzatnak lehet kifolyása, de amely éberebb óre s erősebb ösztöne a közegek tevékenységének, mint a holt betű, s a bürokratikus fegyelem. —

De ha a mostaninál 50—100 perzenttel nagyobb fizetés és nyugdíj a legképesebb egyéneket ödesgdné is a közgazgatási hivatalokra, képesek lennének-e azok a jelenlegi jegy-

zők és bírák közvetítésével érezhetőleg kielégítőbb eredmény felmutatására? s képes volna-e az a bürokrata szolgabíró 14 nap alatt elkészíteni 30—40 község termény kimutatását a jelenleginél lelkiismeretesebb pontossággal, midőn a jegyzőknek csak egy esekélyebb része bír kellő képességgel az ily munkát elkészítésénél segédkedni, s midőn a községekbe eljutást nem ritkán lehetetlenné teszi az utak járhatatlansága! —

Bajos volna mindezekre igennel válaszolni, főleg miután hasonló tapasztalatokra kell jutnunk a központosított s rendszerezett törvénykezési viszonyok észlelésénél is, s lehetetlen képzelnünk, hogy a centralis hatalom varázsereje egész seregét teremthetné elő semmiből a képesített jegyzőknek, kik közül természetesen válogathatna.

S hogy e rendszer mellett a protectionak sokkal tágabb tere van, elég alkalmunk van tapasztalni s hogy a sinekurák rendszeresítése gyakoribb, nem szorúl bizonyításra.

S egy pár rövid évtized alatt a szellemi proletárok egész serege sokasítaná társadalmi bajainkat.

És csakhamar azon vennők magunkat észre, hogy megtagadva az ősi intézményeket, képtelenné tesszük nemzetünket hivatásának betöltésére s ez által megfosztjuk létének jogosultságától.

„A magyar nemzetnek nincs esekélyebb hivatása, — ugymond Széchenyi, — mint képviselni, Európában egyedül heterogen sarjadék, — ázsiai bölcsőjében rejtőző, eddigelő soha ki nem fejlett, sehol érettségre nem virult sajátosságait” s vajjon kiként tölthetjük be e hivatást, ha egyszerűen áttöltve a nyugati népek intézményeit, azoktól mibe sem fogunk különbözni, kivéve a nyelvet, melyet e haza határai közt kizárólagossá sem voltunk képesek emelni?

Az önfentartási érdekek parancsolják tehát, hogy mielőtt könnyelműen tudnánk ősi intézményeinken határozott meggyőződést szereztünk azok tarthatlanságáról, ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha előbb azokat a körülmények igényei szerint szervezzük, javítjuk s nem fukarkodunk azon tényezők létesítésében, melyek nélkül a legjobb rendszer sem képes a siker biztosítására s melyek megtagadásával önmagunk tesszük azt lehetetlenné.

Ily szempontokból kiindulva kell módot nyújtani a kormánynak s törvényhozásnak, hogy a törvényhatóságok birtokában legyenek mind azon feltételeknek, melyek a jó közgazgatásra okvetlen szükségesek.

Első lépés leend erre nézve a célszerű területi felosztás, amelynek keresztülvétele után nem lesz okunk a törvényhatóságoktól megtagadni azon jogot, hogy a törvénykeretén belül szükségleteit önmaguk állapítsák meg, s az ennek fedezésére szükséges adómaguk vessék ki polgáraikra sőt menyire az élet és gyakorlat javasolná, hatáskörükettágítsuk ameddig azt az állami egység veszélyeztetése nélkül tehetjük. —

Mert csak ily szervezet és hatáskör mellett fejlődhetnek ki egész nagyszerűségikben az önkormányzat áldásai s felelhetnek meg a törvényhatóságok feladatuknak oly mérvben mint azt a közérdek kívánatossá teszi.

Figyelmet kérek!

A megírult árvaszéki elnökség betöltése egyike lévén a legközlelőbbi közgyűlés teendőinek,*) szetek e részbeni nézeteimet közzé tenni, miután felette fontos érdekek követelik, hogy ez állomás betöltésénél, mind a kijelölő, mind a megyei bizottságot az alábbi szempontok vezéreljék.

Eltekintve a létező s lehető kombinatóktól, szigorú tárgyilagossággal kívánok szólni, miután egyedül óhajom az, hogy ezen fontos állásra oly egyén emeltessek, ki hivatásának híven megfelelni képes legyen.

Az árvaszéki elnökség egyike azon néhány törvényhatósági tisztségnek, melyekre nézve a törvény bizonyos qualificatiót kíván, „engedhetlen feltétel” gyanánt szabván ki, „hogy valamely jogi tanintézetben a tanfolyamot elvégezte, vagy a megfelelő elméleti vizsgát letette, a vagy már hasonló közhivatalt viselt.”

Mint látjuk a törvény épen nem szigorú s kevesebbet már alig is lehet követelni oly egyéntől, kire az árvaszéki elnökség fontos és nagy felelőséggel járó tisztsége ruháztatik, s bizonyára az arvak szent érdekében esekelünk, ha a törvény e szavait lehető szigorúsággal értelmezzük, és pedig annál inkább, mint-hogy az árvaszéki ülnökökre nézve még ily megszorításokat sem szab elő a törvény, noha jól tudjuk, hogy az árvaszék teendői jogi ismereteket feltételeznek s azok hiánya ország-szerzte megnehezíti mindazon hatóságok és hivatalok teendőit, melyekkel az árvaszékek hivatalosan érintkeznek. —

*) Miután az 1872. XLII. t. ez. 72-ik §-a szerint: „Az időközben megírult Allokációk csak a következőkben közgyűlésen tölthetnek be, a f. hó 29-én tartandó rendkívüli közgyűlés nézetem szerint erre nem lenne illetékes. Szerk.

Nem tudom mennyire jogosultak a panaszok, melyek megyénkben — a közönség s kivált a szolgabírók, járásbírók részéről az árvaszék ellen minduntalan hangoztatnak, de mindenesetre annyi figyelemre méltók, hogy egy erőlyes és szakavatott elnök választását óhajlandónak tüntetik föl, ki megkevesbítse a látszólagos elintézés azon eseteit, melyek egy lépéssel sem viszik közelebb az ügyet befejezéséhez, de fölösleges munkát szereznek a megkeresett hatóságoknak, s kinek a jogtudományban jártassága sok esetben szükségtelemre tegye, hogy az ügymenet gyorsaságának rovására minden legkésebb, habár látszólagos jogi kérdés tekintetéből ne adassék ki az ügydarab a tisztii ügyésznek véleményadás végett, — amit nem ellen sulyozhat a tisztii ügyésznek az árvaszék ülésébeni részvéte, mint ezt a gyakorlatból igen jól tudjuk.

Minél inkább kívánatos pedig, hogy az árvaszéki elnök a kellő elméleti s gyakorlati ismeretekkel bírjon, annál mellőzendőbb a törvény azon elastikus kitétele, mely elégséges qualificationak tartja, ha az illető „már hasonló közhivatalt viselt.”

Hogy e kitétel leginkább a szervezés tekintetéből eszűtatott be, tudjuk a törvénykezési tisztviselők qualificatióját meghatározó törvény hasonló passusának gyakorlati alkalmazásából s hogy ez jelenleg alig vehető figyelembe, önként következik azon idő rövidségéből, melyet valaki „hasonló közhivatalban” tölthetett a szervezés óta, amely semmi esetre sem oly hosszú, hogy pótolhatná a jogvégeztséget.

Ezeket kívántam megörínteni, hogy felkeltem a bizottmányi tagok figyelmét s megmentsem annyira, a mennyire a kijelölő bizottság, és a bizottmány tagjait azok tolakodásától, kik bátorságot éreznek magukban bármely hivatal elvállalására, ha az azzal járó jövedelem inyök szerinti, mert biznak azon elavult mondás igazságában: „hogy kinek az isten hivatalt ad, ősz is ad hozzá.” —

Bajaink egyik kútforrása.

Hogy egy-két silány terméű év még jobbmódú birtokosaink anyagi helyzetét is megingatja s a kevesebbé jobbmódúakat pedig, hogy sokat nem mondjak, a bukás szélére sodorja, egyéb nem tőlünk függő okokon kívül nagy részt azon körülményben találja magyarazatát, hogy szeretünk tovább nyujt zkedni, mint a takaró ér, minélisgva kiadásaink nem állnak arányban beveteleinkkel.

Központiunk nagy részénél nincs kellőleg kifejlődve a takarékoság ösztöne s a józan mérséklet helyét az üres csillogás utáni kapkodás foglalja el.

Mindinkább sokasodó igényeink kielégítést nem a fokozottabb szorgalom s az okosabb gazdálkodás természetesen eszközzeivel szerzendő emelkedettebb bevételek, de a vagyon állagát terhelő hitel s nem ritkán felekez drágán szerzett hitel utján igyekszünk eszközölni.

Berendezzük háztartásunkat aszerint, amint azt teljesített igényeink követelik s ha a jövedelem nem látszik elegendőnek ennek fedezésére, nem az által igyekszünk a megingott súly egyent visszaállítani, hogy háztartásunk körét szűkebbre vonjuk, de könnyelműen nyitott hitelműveletek által a bizonytalan jövő reményében.

És a könnyelműebbek folytatják a műveleteket mindaddig, míg a leheltség határt nem szab a vétkes játéknak.

S még talán menthető volna ezen öngyilkos eljárás, ha a kiadási többletet a nevesebb élvezetek, a magasabb műveltség szülte igények megszerzése s kielégítése okozná, de azt kell tapasztalunk, hogy nagy részt hiú csillogás, a látszat, s a hézagos műveltség szülte nyögleség képezi mindennek alapját.

Hiába is igyekeznénk a mesterkelt s erőltetett életmód nyomában megelégedést keresni, a bizonytalanság faggató érzete s a jövőtől félelem rég kiszorította azt helyéből.

A mások tönkrevéséből gyarapodni üzerek előre kiszemelik áldozataikat, tudják jól, meddig győzik ezérnával s egész biztosággal jóslják meg az egymásutánt, melyben a bukások bekövetkeznek.

Igy szegényedik s vesz a központiunk, a nemzet e nélkülözhetlen s hazafias érzületű eleme.

S mind ez nagy részt azon szerencsétlen iránynak következménye,

mely országazerte észlelhető s ugyan azon eredményeket szüli, mely szak emberek helyett illetansokat nevel, mely az ifjút a szűk határú ősi birtokra csalja, mielőtt tanulmányait befejezte volna, mely megkésztetési s hivatalhajhászok azon seregét, amely az elörendő hivatalra egyéb kvalifikációval nem bír, minthogy szükség van rá.

Társadalmi viszonyaink pedig ziláltabbak, a közszellem sokkal fejlettebb, semhogy ezen irány megváltoztatását egyóbtól várhatók mint az időtől, és a szükség kéréltelhetlen szigorítól.

A jelen év növelni fogja e részbeni tapasztalatainkat, s szomorú eredményekben fogja tudunkra adni, hogy az út, melyen haladunk az ürvény szélére vezet, s amit mi valának kívánunk tekintetni az nem egyéb veszélyes szédelésnél.

Realisabb irányt kell meghonosítanunk. — A dilettantismus helyét foglalja el a szakképzettség. A gazda nem elégedjek meg azzal, amit előlőből látott, ne folytasson rabló gazdagságot, ne áldozza fel mának a holnapot, s a közönség ne növelje könnyelműségét azzal, hogy bukás esetére hivatallal kecsketesse, melyhez sem hajlama sem képzettsége, sőt zárja el az utat ilyenek elől, hogy tért nyithasson azoknak, kik erre hajlammal és képzettséggel bírnak.

Az üres csillogást tegye nevetőségessé a többség realismusa, ne látszassunk, de legyünk azok, aminek látszatni akarunk. „Jobb, ha belől van köntösünk bélelve, — mondja Széchenyi — s nem kívül nyusztal prémexve, s mi tudjuk, hogy nem fázunk, mintha mások hinnék csak, hogy melegünk van.”

Ezen irányt kell általánosítani s akkor könnyebb lesz az időjárás mostohaságát elviselni, nem sujt földhöz egy évi rozsz termés, nem taszít az uzsorások körmei közé, nem lözzen nyakunkra az adóexcitót, s nem

kell félnünk, hogy a magyar közép osztály, a nemzetnek ezen éltető eleme, elcsenevész vagy megsemmisül.

Vegyes.

A f. hó 29-én tartandó rendkívüli közgyűlést egybehívó alispáni körlevel: Közönségesen tudjuk és érezzük, hogy a jelen év sok csapását, a mostoha térsébsől származó aggodalmak is nevelik, és bár szabályként feltehető, hogy a letolyt kedvezőbb évek, a lakosság takarékosabb részét, azon állapotba helyezték, miszerint egy év mostohaságát legyőzni, és az abból származható életnehézségeket leküzdeni képes lesz; mind azáltal, lehetnek számosan olyanok is, kik önhibájokon kívül, azon szomorú helyzetnek néznek elébe, hogy társadalmi és törvényhatósági támogatásra szorultak, és kikre néve arról, hogy keresetmódokban meg ne fogyatkozzanak gondoskodni szükségessé.

Főispán ur ő méltósága, külföldi időzésből visszatérkezve a helyzet komoly állapotja által meglátottan, annak tehetősége szerinti enyhítést eszközölné, a megye közönségének alkalmat kívánván nyújtani, a bajok orvoslása feletti tanácskozára és intézkedésre, azonnal közgyűlést kívánt egybehívni; a mennyiben azonban ahhoz, hogy alaposan intézkedni lehessen, a helyzet egész részleteiben ismerni s ez okból az általam végrehajtott tisztikar utján, már előlőből meghagyott kimutatások és adatok beérkezését bevárni szükséges, ezen tárgy feletti tanácskozás alá vételére s elhatározására a közgyűlés határmajját f. é. október 29-ére a megye székházához b. gyarmatra kitűzni méltóztatott, miről a megye összes közönségét, azon kérséssel értesíteni szerencsém vagyon, hogy a megyei bizottmány tagjai, az úgy kiváló fontosságát és közérdekségét tekintve, kitett határnapon minél számosabban megjelenjen, a megyei állandó választmány tagjai pedig előző napon vagyis október 28-án délután 5 órakor a tárgy előkészítése végett tartandó tanácskozásban résztvenni sziveskedjenek. B. Gyarmat, 1873. szeptember 27. Veres Pál alispán.

Curiosum. Az S-i kántor üdvözlöte az ottani tisztartó névpapjára.

Jó illatall tellyes Ádámnak Rozsája, Jézus bárány vérén megváltott hü Eclesia.

Paradiesom kertnek plántált Élőfűja. Kérem halgasson egyszer szolgálak szavát,

Nyíljon: — mert zörgetem gyöngy szive ajtaját:

Hogy illatozzon Szent Lelki Patriarka; Legyen áldott Cédrusz, vagy jó szagú Mirha:

Szerajkusz sz. Ferencz napját látom megújulni,

Mint az előtt, ugy most is újra előfordulni:

Ez az kin gyámoltja szive megörült; —

Hogy virágzó Elte bőségbe nem merült.

Tartosa Isten kedves Elete párját is

Ó tea is az Isten terjeszse bőséges áldásait

Hogy az olajfa ágának ékes szép virágját;

Láthasson az életben sok örömmek napját.

Tekintetes P. Ferencz Tisztartó Úr!

Kegyess szemmel tekintsen áldott Jézusra;

Jó Szántó élő Buzát vető gazdájára;

Törekeljen ragaszkodjon neki erősen jobbjára

Úgy leszen, hogy tekintend mint saját fiára

Leszen neki gondja sok fáradsalmi meguntalmazásra

da pedig virágzó Elte végtére

Utolsó óra hanyatlók örök estére

Jézus Krisztus Szentséges vére

Legyen előlradt lelkeknek felhívító bére.

Pályázati hirdetés. Néhai gróf Csáky Petronella által magyarországi illetőségű, vagyontalan és egészen árva, a gazdasági pályára készülő s valamely magyarországi gazdasági tanintézetben tanuló ifjak számára alapított, egyenkint 300 forintot tevő 2 ösztöndíjra pályázat nyitattik.

Az ezen ösztöndíjt elnyerni ohajtó ifjak felhívattak, hogy ez irányban folyamodványukat, a fentebb előadott feltételekre nézve kellően felszerelve, legkésőbb f. évi november hó 15-ig a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministeriumhoz nyújtsák be.

Azon gazdasági intézeti tanuló pedig, kik ezen ösztöndíj elnyeréséről folyamodni szándékoznak, ebbeli folyamodványukat az illető tanintézetű igazgatóságok utján mutatassák be. —

Egy toszat.

Ipoly ságon f. hó 9-én tartott rendkívüli közgyűlés alkalmából adott főispáni ebéd alatt a megye főgyűzeje Pongrácz Lajos a következő felkötözést mondotta:

Uraim! Ugy látszik hogy önök a szokásos áldomások sorában ez uttal nekem kívánják adni az elsőséget, miután tudják hogy örökre elnémult ajka azon férfinak, kit, még élt, ez asztalnál méltán megilletett az elsőség, nemesak koránál rangjánál, de egyéniségénél fogva is. S ha tán nem tűnt

DER LETZTE DICHTER.

„Mikor leszen, poéták,
Énekekben határ?
S a régi, untalan dal
Mikor ki zengve már?”

És a bőség szaruja
Nincs kitritve még?
Minden virág letépve,
S' hullám kimérve rég?”

Mig fón az ég azurját
Hajítja napszeker,
És mig embertekintet
Tőlünk odáig ér:

Mig zeng a menny, s' a villám
Bősz fellegekbe fog,
És mig gondolva rája
Egy egy sziv feloldog:

S' mig rézre, zivatarra
Főnn szines iv derül,
S' bekének, nyugalomnak
Még egy kebel őrtül:

Mig az egyt beírni
Csillaggal este kél,
S' az ember e' jelektől
Olvassa fel, remél:

Mig fenn a hold világit,
Érez, remél szívünk,
Beszélgetnek az erők,
S' árnyakba lelélünk:

Mig tölre kikelet jó,
Hőzsás lugas mosolyg,
Mig arcaink virulnak,
S' az öröm könnye folyt:

Meg sirunk látogatják,
S' van rajta cypruság,
Mig könny van a szemekben,
S' a sziv gyöngéd virág:

Úrnök diadalutja
Addig tart ideleonn,
S' kit elfogad fiának,
Jár vele szüntelen.

S' ha az utolsó költő
Dalolva útra kel,
Földönket az utolsó
Halandó hagyta el!

És tartja e világot
Úristen kezében,
Le nem tört, friss virág, Ő
Tekint rá szeliden;

S' ez óriás virág is
Elhervad egykoron,
Föld, s' nap-tekén a szélvész
Zúgál, mint himpiron, — —

Kérd' akkor, hogyha kérdél:
Lesz a dalban határ,
A régi, untalan dal
Mikor kizengve már?

Gáspár Imre.

ÉLETKÉPEK

BÉCS „VÁRMEGYÉBŐL.”

I. BEVEZETÉS.

Most mikor kevesbiteni akarják a vármegyéket egyszerre csak az a boldonság történik meg, hogy szaporodnak. Az öreg Bécs fogja magát, és beáll ötvenharmadik „vármegyének.” Kriszti Gott Bruder! Az embert szinte fölveti benne, mint a puska — a nemzeti szó, a hazafias kurjantás és zamatos magyar káromkodás bűvös esábitó hangja. Minden magyar ott még az is a mi nemét. A fiakkeros magyarul mondja az embernek) a rotunda nyugati bejárásánál, hogy „tessék kiszálni,” a Great Britaine múkin-cseit őrző magyar baka nyájasan mosolyog elől, amint tubutummi ábrázatról magyar voltolot kiolvassa, a francia osztályban magyarul szólít meg a bretagnei paraszt leány, hogy végy valamit galanterie árúiból; és a merre jársz, kelsz az öt világrész romantikus meséinek ragyogó megvalósulása között, az ezer meg ezer idegen, mind nem idegen, hanem vagy kedves ismerős Debreczenből, Abaujából, Hevesből, vagy ha nem ismerős, te még is annak nézed, és szeret néd szivedhez ölelni, mert magyarul beszél.

S ha a Práter keleti részét járod, míg távolról fülledig hangzik „Ez az utca végig síros” népszerű nótája, jól esik tetejébe a lelkednek, hogy az Egyiptomi khedive pavillonját mutogató jámbor muzulmán is eltanult egy két szót Árpád nyelvéből és azt mondja: madzsar ember jó parát beereszteni hiltel nélkül szeralyba.

Az „Aquariumban” nemzeti színű amphi-biumokat lát a szem, mintha azok a félig mozdulatlan félig mozgó állatcskák és a bécsi divatnak akarnának hódolni. A művészeti csarnokban Károly Viktor főherczeg fogata ácsorog s mig az udvari lokáj magyarád beszélget a nyuszkaképu kocsisal, addig a főherczeg odában örökké legelteti szemeit Munkácsi gyönyörű képén, mely azt a magyar jelenetet ábrázolja, midőn a drabantok egy csomó esavargót kísérnek keresztül a piacon. Zsuzsó néni, Pauna aszszony annyira találva van, hogy mig az a útgarására pálnka szaga is megérzik rajta, amit kofaerkölés szertint fölötökömrre fogyasztott el ő kegyelme. . . .

... És a kiállítás keleti szélén a legutolsó házánál száz és száz látogató tolong: ha az ember nem is olvasná el kapuján a feliratot „Béke a belépőkre, áldás a kime-nőkre,” a kukoricza meg a krumpli illetményről nyomban etalálná, hogy ez a „Székely ház.”

Az eszterhéj alatt kukoricza s dolány fűzerek, máskor oly prózái, mostan oly kültői dolgok . . . amint az osztrák szél nagy lombban logázva, mintha egy darab lenne ide hozva az édes haza testéből. Hát még belő az ismeretes mestergerenda a kimaradhatlan rácsal, a gazda nagy talpu eszimája a szögön, mely mellett hosszú sorban kevé-lyen függnek le a virágos kancsók, a gyönyörűségessépsik, ezintányérok, csodálatos madarakkal kifestett tálak, a székely me-nyecske főbűzkeségei.

Maga a nyenyecske szives háziasszony ha magyar vetődik házába, váltig ma-

ki az elhunyt remek szópoki előadással, de mindenkor köztetsést aratott; szavainak őszintesége, zamatos magyarsága, hazafél-
lekedése, és egészséges humora miatt. Egyike volt ő azon ősmagyar alakoknak,
— a minden jó és széppert lelkesült régi
szólabiraknak. — kik ma holnap a hazai
színpadról végkép letűnnek, s kiket az új
magyar frakkos-cy linderes nemzedék leg-
felőbb csak a színvilág deszkáit fog meg-
ismerhetni. És ha nagy Széchenyink vég-
rendeletileg meghagyta, hogy évenként egy-
szer tartandó lakoma alkalmával az ő em-
lékére áldomás-pohár trüfessék: tán nem
fogják önk nekem rosszulni, hogy ezen el-
ső alkalmával én, mint az elhunytnak Blaskovics Pálnak, e förtelen tusztorozó társ,
e fehér asztalnál, mely különben mindig csak
viszhangja szokott lenni a megyei zóldasztal
szóoklatainak — ez egyszer róla szinte
megemlékezem, collegialis áldást mondva,
és csendes poharat trüfite emlékére! . . .

És most uraim! ezen kitérés után emel-
jünk annál zórosabban poharat azon elő-
fűrt, kit mai napot mint megyénk szeret-
ve tisztelt főispánját, szerbügyi kir. biztos
hosszasb áldomás-pohár trüfessék: tán nem
fogják önk nekem rosszulni, hogy ezen el-
ső alkalmával én, mint az elhunytnak Blaskovics Pálnak, e förtelen tusztorozó társ,
e fehér asztalnál, mely különben mindig csak
viszhangja szokott lenni a megyei zóldasztal
szóoklatainak — ez egyszer róla szinte
megemlékezem, collegialis áldást mondva,
és csendes poharat trüfite emlékére! . . .

És most uraim! ezen kitérés után emel-
jünk annál zórosabban poharat azon elő-
fűrt, kit mai napot mint megyénk szeret-
ve tisztelt főispánját, szerbügyi kir. biztos
hosszasb áldomás-pohár trüfessék: tán nem
fogják önk nekem rosszulni, hogy ezen el-
ső alkalmával én, mint az elhunytnak Blaskovics Pálnak, e förtelen tusztorozó társ,
e fehér asztalnál, mely különben mindig csak
viszhangja szokott lenni a megyei zóldasztal
szóoklatainak — ez egyszer róla szinte
megemlékezem, collegialis áldást mondva,
és csendes poharat trüfite emlékére! . . .

rasztalja s köténye sarkával megtörli neki
a tulipános ládát ülőhelynek, épen mint oda
haza. —

Az asztalon kinyitva a hosszúkás vendégkönyv tele írva vagy száz lapja az öt
világörsebről ide szárazzott nevekkel.

— Bizony Borsodlóné asszonyom, niu-
esen olyan ház az egész székelyföldön mint
a kegyelmeké, egyik sem látott még any-
nyi uri vendéget

— Meghiszem azt lelkem. Válaszolt be-
gyesen a székely menyecske és egy felke-
vély mosolya mutatta, hogy szőre mentén
szóltam. —

— Volt e már itt ő Felseje?
— Nem is egyszer, de kétszer.
— Beirta nevét a vendégek közé?
— Vagy igen vagy beirta.

S ezzel elém vágta a vendégkönyv azt
a lapját, ahol ő Felseje neve áll ismeretes
lemez alaku manupróriájával.

„Ferenéz József király, Budáról.“
Nagy becsben lehet előtte, mert veres
ezeruzavál körül vonalozta, hogy a többi
paraszt névvel össze ne keveredjék.

Felsohajtottam magamban nagy lélek-
zetet vére:

„Ime a magyarok bevették Bécsot, job-
ban mint J. Mátyás alatt.“

Minden fűszál, mind n darab kő a nem
zetek mévelődésének mindenki lapja mutat-
ja, hogy mi is „vagyunk.“

És ez nekünk nagy elégtétel. Töké-
tesen jóllaktam lelkesedéssel, ami Bécsben
nagy profit, mert minden egyébbel jóllakni
— nagy pazarlás.

körülményben lehet fel ő mlta kir. biz-
tosi működésének legszebb és legnagyobb
hazafél jutalmát.

Fhez mi igénytelen körünkben többet
nem adhatunk ugyan, de azt honfői rokon
érzettel kívánhatjuk, hogy az ismét kü-
rükbe visszatért volt kir. biztos, megyénk
főispánját, Br. Majthényi László ő mltságát
az isteni gondviselés, úgy a haza, mint e
megye javára díszöre, soká eltesse!

Magyarország a bécsi kiállításon.
A bécsi „Presse“ constatálja, hogy a nem-
zetközi kiállítás látogatóinak sorához — Bé-
set természetesen kivéve — Magyarország
szolgáltató a legnagyobb contingent. Ha a
magyarok az ily utazás költségeit megta-
karított tillereikből fedették: igen helyesen
jártak el. De létezik egy másik le-
hetőség is, s erről a „Presse“ a követ-
kezőket írja: „Még ma nincs kizárva azon
feltevés, hogy Magyarországon még nem
vetőköték ki a régi hibából, hogy mindenki
valamely, habár magában véve tisztességes
vágyának kielégítése végett kifacsarja a
caitromot az utolsó cseppig, magánhitelét a
végsőig megfeszíti, hogy az egyik száron
aló buzáját, a másik tővön lévő horát elő-
re eladja, szóval, hogy Magyarország me-
rész anticipatiók segítségével, az az „puffra-
rendeze felrándulásait a bécsi kiállításra.
Mnt mondók, ez is képzeltető; akkor a-
zokban Bécsben szerzett tapasztalatait nem-
csak Magyarország fizette volna meg drá-
gán, de ma barátságos vélemény is, melyről
fentebb szóltunk, tetemesen alá kellene
szállítani, és Magyarországra nézve is ér-
ékeny hátrány lenne. A ki akkor, midőn a
szükség kopogtat ajtaján, a mesebeli ticsók
szerepében leli kedvét, az csak magának
tulajdonítsa, ha majd annak idején kopog-
tatásával zárt ajtókra talál. Az elősorolt
ké esetőség közül melyik a valószínűbb?
Erre ma még nem lehet felelünk. A vá-
lasz azonban be fog következni és szét
fogja osztani a kételyeket; majd e választ
a magyar adóhivatalok adják meg. Ha az
adók esakis azon zavarokkal és akadályok-
kal fog-nak befolyni, a melyek Magyaror-
szágon már szokásosakká váltak, akkor
Magyarországnak minden tekintetben csak
nyeresége le d a kiállítás látogatásából.
De ha a jelentések csak öres pénztárakról
fognak beszélni, melyek minden végrehaj-
tások dacára sem akarnak megtelni, akkor
Magyarország nem csak hogy sokat teend-
t a jóból, hanem azt kimenthetlen meg-
gondolatlansággal is teendte, a higgadt
üzér szellem pedig ebből le fog-ná vonni a
logikai következtetéseket.“

De a költségök bőven kárpótolja a szel-
lemi nyereséget és az önbizottság, mely-
nek felébredése egy lókés a nagyság felé
Bizony lesz még belőlük valami.

Ha nincs is akkora gyémántunk, mint
a Lady Dudley-é, annyi kincsünk mint az
Abdul Aziz-é, olyan kultur iparunk mint
Franciaországnak, olyan hadi készletünk
mint a német birodalomé és annyi géplünk
mint a briteknek — van helyette erőnk,
vasunk, fánk és buzánk a mennyi kell.

Erővel, fával, buzával, vassal meglehet
hódítani az egész világot és még azonfölül
is egy darabot.

Az az „egy darab“ mi „magunk“ le-
szünk: a legnagyobb ellenfél.

Azonban hagyjuk abba a henezegést an-
nál is inkább, mert épen a közkiállítás az,
hol atább hangy az ember a személyes am-
biciójával és kérdéssel. A gazdag itt veszi
észre hogy szegény, a művész hogy kontár,
s még maga a koronás fő is megrezzen az
emberi é-z és tevékenység haladásának gyü-
lemlései előtt és nem mellét büszkén meg-
tette elmondani: „letet est moi“

No én magam legjobban moghámltam
a bécsi Strigel Aloys 1500 akós hordóját.
Ennél szebb pavillon nincs az egész kiál-
lításban.

Elmerengve néztem a rajta levő művé-
szí faragványokat, mikor egyszer csak el-
vettem magamat torkom szakadtából. A sok
faragott alak közül folismerem a közepén
ami Sramku bátyánkat életnagyságban.

. . . Ő az testától lelkesült, minden
porozikájában . . . a nadrágja leeresztve a

H i r e k .

Gyászolár. Révay Gusztáv Nográduc-
gye árvaszéki elnöke f. hó 6-én hunyt el
55 éves korában; néhány heti betegeskedés
következtében Ifjú éveiben Zólyomnyegye-
ben mint aljegyző kezdte meg nyilváno-
pályáját a megye nyereséves éveiben megyénk-
be téven át lakását, gazdáltsáttal foglal-
kozott s egyidejűleg a Pesti Hirlapba írt
cikkeket. Később, miut a protestáns auton-
omia lelkes véleje merészsen szólalt fel az
ennek megnyirbálását ezelő patens ellen
1861-ben megyénk főjegyzőjévé választották,
s e tisztséget a megye közmegelegedése
viselte. A rövid alkotmányosság megszűnté-
vel visszavonult, hogy 1867-ben ismét el-
foglalja a főjegyzőséget, melyet a legújabb
szerevség viselt, amidőn az árvaszék el-
nökére választották. Páruinak egyik leghívebb
tagját, lapunk egyik buzgó munkatársát
vesztite benne. Áldás emlékére.

Losonezon dalgylet létesítésén fára-
doznak, s e ezébből ma délután 3 órakor a
kaszinó társalgó termében tartatik értoke-
let.

Gyúnevak Losonezon a város tulaj-
donát képező közönyvtár rendezésével meg-
bizott bizottság kimerítő jelentést nyújtott
be a városi közgyűléshez, s egyszerűmind
javaslatot tett a könyvtár további kezelé-
sére nézve. A könyvtár 11928 kötetet tartal-
maz s bizonyára jó szolgálatot tesz a köz-
mívelődés előmozdításában igen olajtandó
lenne, hogy városunkban is megvetitnek
alapja valálára egy közönyvtárnak, mely
élenken érzett lézagot töltene be s nem is-
járna nagy nehézségekkel, miután mind a
kaszinó, mind a kör bir kézi könyvtárral s
nem kételkedünk, hogy mindkét egylet szí-
vesen átengedék, habár feltételeken is, csak
városunk előjáróiban volna némi fogekony-
ság és jóakarát az ily ezélok közvetítésére.

A közkiállítás léggömb. Ismerik ta-
lán olvasóink a lapokból a magyar földön
póral járt első kiállítási léggömb történetét;
újában ennek utódja is elkészült; a 5000
köbméternyi gáz befogadó gömb megtölté-
sére két nap lett volna szükséges; a vállal-
t a zárt helyiségbe való belépésért 3 fr-
nyit díjat állapított meg; a hajó egyszerre
8 személyt fogadhatott be; minden felszál-
lónál egy tapasztalt léghajós is részt veend-
t; a fel- és leszállás és a légben mara-
lás ideje fél órára volt kiszabva. De ezen
új gömb is póral járt, mert megtöltése nem
sikertt.

Roppant szerencsétlenség. Miként
egy külföldi lapból olvassuk, legközelebb

basán alul, a gyűrött kalap hátra eszva
fején és az ismeretes hosszú bajusz, amint
„eselőre“ és „hajszra“ elmeredve, még az
egyik vége a fülét eszókolja, addig a másik
vége szakálának visittel. Körülötte a histo-
riai nevezetesség „táncos kollegák“ jár-
ják a esárdást talpig magyar ruhában.

(Ebadta németje, hol láthatta az Samu
bécsit, hogy ugy esűffá tette? . . . Legalább
már a belső oldalára faragtatta volna ki,
hogy úgy a portréja rangjához illőn örökön
borba ángy. Legalább meglehetne hagyni
testamentomban, hogy az eredetit a másolat
mellé fektessék.)

Eleinte magam is megaprebendáltam
Striegel urra, hogy miért épen magyar em-
bereket kellett neki a hordójára a plauc be-
rugott állapotban faragtatni, de amennyi-
ben az mint a hordón olvasható felirat mu-
tatja, némileg a magyar bor díszösége ked-
veért, s olyan híven történt, hogy sok uram
bátyám saját tekintetes egyéniségére ösmert
— hát csak mégis megbocsátjuk.

A felirat a következő:
Aus Slavonien mein Holz
Aus Ungarn mein Wein
Doch mein grösster Stolz
In Wiener Rathskeller sein.

Tudniillik e hordót tulajdonosa Bécs
tanácsának ajándékozta, ami igen szép do-
log tőle. De még sokkal szebb dolog lenne
nygy Samu bécsi, ha magának ajándékozta
volna megtöltve?

Jó lenne tessen azt ügyvédi írodának
a téli saísson-ra!?

M i k s z á t h K á l m á n .

Fürth közelében roppant szerencsétlenség
történt; ugyanis egy ottani társas kör kí-
rúndulást tartott az úgynevezett régi várköz-
viszajvet; a társaság egy a gazdánálgi
kerből az egyik közel toronyhoz vezető
hidra jutott; azonban ez a túlterheletés
miatt losakadt, a rajta levők a mélységbe
zuhantak; a szerencsétlenség áldozatainak
száma mintegy 73 egyőre rög, kik közül
4 azonnal meghalt, s azonfölül 18 súlyosan
s a többi könnyebben megcsűrték.

Mis bankjegyek. Több száz darab
hamis tíz forintos bankjegy van a bécsi
nemzeti bank birtokában, melyek készitött
a bank régóta keresteti; nem rög egy hor-
dótól vélettel el-egy ily tíz forintos, kit
arzal egy idegen szimuláris jegyekkel küldött;
a bankjegyek sajtóval vatnak nyomva és
meglehetősen sikerülttek; a tetteseket még
nem sikerült felfedezni.

Tulosa sajtófolto. A Párisban meg-
jelent „Séte“ egyik mult számában Milán
szerb újságban bécsi látogatásról emlíkez-
vén meg, ezikkében többi között szóval szó-
ra ez áll: „est un pays, qui compte quatre
millions d'habitans, un pays: az egy ország, mely
négy millió számarat számlál; a jámbor
szedő d'unes, vagyis felek helyett a felho-
zott szót szedte ki tévedésből; képzeltetni,
milyen hosszú arcot vághattak hozzá az
érdekeltek.

**A mostani és a leendő új törvény-
hatóságok** beosztásának helyrajzi tér-
kép a belügyminiszterem által át adatott
a miniszterelnöknek, ki azt ő felségének
fogja átnyújtani.

Ipoly-ság október 9. Ma tartott rend-
kívüli közgyűléstünkön mindenekelőtt me-
gyénk alispánja üdvözle a közönség nevé-
ben a megye főispánját (Baró Majthényi
Lászlót), ki szerbügyi kir. biztosí működése
s a megyéből hosszab távolléte után ezát-
tal először elnökölt; egyáltal indítványozá,
miserint visszatérése feletti örömet, vala-
mint helyeslést az ő politikai működése
felett a megye jegyzőkönyvleg is fejezné
ki, mi közhelyesléssel elfogadt-tott. Hason-
ló kifejezést adott a megye közérzletének,
a gyűlést megelőző esive egy nagyserző
faklyászena mellett a városival egyesült vi-
dédi közönség, mely alkalommal Melyes
Belizár nagymarosi jegyző tartotta az alka-
lomszerű szonoklatot. A főispán igen szépen
felelt. A közgyűlés tárgyal voltak: a kole-
ra-járány és rozz termés folytán szűkösélt
intézkedések megvitátása, foganatosítása. A
pénzügyminiszteri rendeletet az adó-végre-
hajlatok illetőleg, nem találja a megye é-
pen jótékonynak s más szempontból felir a
ministeriumhoz. A marha-szemlélo bizottsá-
gok kinevezeték, a nagymarosi és szobi
vasuti állomásokra. — Az Ipoly-szabályo-
zását illetőleg (Nográd átirta értelmében)
vegyes bizottság küldetett ki. — A Salgó-
Tarján-szobi vagy bár mely helyhez vezető
ipolyvízgyei vasút ügye, az inségeseeknek
adandó munka-kereset ezéjjából szinte sür-
göttetni határozottat.

CSABROZ.
PHILOMATHES KÖNYVE.

Társadalmi és irodalmi
levelek.

„Ingomans dididisse fideliter artes,
Emulit more, nec sinit esse feras.“
A szópárvézetek ismerete javítja az er-
kölcöket, és megőrzi az elvadászlást.
Ovid.

A művelőlenemeri elmé hasonlít a
márvány darabhoz, melyet az imént fejttet-
tünk — — szépséget nem ismerjük ki, mi-
előtt a művész nem emeli vésőjét, a el nem
távolítja tisztátalan színeit, az eres rézseket,
horpadásokat, és esőses helyeket. Ily mó-
don hozza napvilágra neveltetésünk is egyes
előnyeinket, melyek e hatalmas segély nél-
kül soká képeződének holt kincsset.
Szives olvasóm megbocsát ha újra ké-
pet használok, — azt, melyet Aristote-
les, mülön a dolgok lényeges formáját
magyarázta: a márványdarabban már ben-

ne van a szobor, a művészet csupán a fő-keleget távolítja el, s minden végtől csapással egy-egy idomát leplezi le. A művészet, a művés felfedezése. Nem teremtője; csupán Kolumbusz Kristófja művészet. Az alkalmazás nincsen távol; a nép egyszerű fiában nagy világból, hős, kő, vagy államférdő lakhatik; ami napvilágra hozza, ami kiemelte porából, hogy egy t. kerjen a nevelés, az emberi lélek e végső, a szerint, a minő kéz forgatja Erdékel olvassuk a barbár népek történetét; látjuk mint nyug-szik kegyetlenségükben jövők, makaessz-gukban kitartás, esélükben ész, türelmükben a kétségbeesés egyhangúsága. Mesterre vár, hogy bármelyiket juttassa túlságra? Az, amelyet nem értünk, — — alva marad. „Nép, egy óra nemzet!” kiáltja Hugo Victor „Tudor Máriájában: Egy óra, vagy egy hosszú század, böles vezetésben eltölt óraja múlva örökké... vagy egy óra múlva rögtön, s egy futó percze, míg a száhadóság észreveszi, meenyire hiány-zanak testvérei: a műveltség és a népnevelés!

A műveltség kedélye jó indulatai a szerint hívek ömögukhoz, vagy tévednek el sokszor károsabb utakra is, amint az értelem korlátozza. Ki ne bannna a néger, ki gazdát, vagy ha nő, férjét vesztve, életét veszi? Mivé lenne jobb körülmények között e szivós lélek? mi ment ége van ezzel szemben az elnyomásnak? Valóan, az elnyomás, gyakoroljuk azt egy földrészel, országgal, vagy nemzettel szemben — — az emberiség pazarló öngyilkossága! amivel önmagát kiegészíthető, azt átengedi vesztének.

Kimondhatatlan szerencse műveltség országból születni, oly nemzet gyermeke lenni, melynek erény lakik szíveiben, s melynek van tudománya, és szeretettel ápoli irodalmát, művészetét; ám mit ér, ha ez csupán egy kasz, társadalmi osztály, kizárólagos bírtoka, mely maga emészti föl talált kincsét? A műveltség viszonya a néphez legyen hasonló a naphoz, mely sugaráival földünket árasztja el.

Igaz, hogy nem képzelhető ország, melyben ne találjanak többé-kevésbé műveltelebb elemek. Jellemző ugyancsak Hugo Victor a csattanós, egész példatárakat, s ehriákat potoló fordulatok mestere, ki hatalmas hangon menyörgő egy elhamvasztott könyvtár romjai felett: „mit hamvasztottál el? a szabadság, a jog, erény, és haladás, — s az ész, mely a vak-ság homályán átgyógyog!” s a gyújtogató egykedvűen felel: „Olvassni nem tudok!” Végtelen önvédelem, s egbekialtó vád egyszerű! Mindamellett van ez árnyoldatnak is előnye: az elmaradott, nyers tömeg, ha közötte törekvésünk kateját elvetjük, egyre tökéletesbül, s a társadalmi haladás egyes fokai egyre közelednek a legfelsőhöz; mint a seb két ajka, amint jól gyógyítva, közelebb s közelebb van az összetöréshez, míg végre alig marad nyoma annak, hogy közöttük mélység tátongott. Látni újra csak a szobrász műve: ma még alig látszik egy egy vésoesapás, csak a mű körvonalait szemlélhetjük, — holnap már sejtjük az alakot is, — míg végre oly arányos, és egységes egész áll előttünk, minő csak Phidiasra, vagy Praxitelesre vall!

Az, ami legnélkülözhetlenebb úgy az egyén, mint az állam nevelésére, a szép.

A vallás, a népi kedély sokszor egyetlen magasabb érzelme, korántsem ulti oly rendületlen királyi széknél, ha eszköze it nem valamely művészeteg mezejéről választotta: az építész, melynek feladata az emberi fogalom legnagyobb arányait állítani elő, tehát az emberi korlátoltsággal szemben mutatni egy nagyobbat, magassabb eszme lételére, fölépíti templomait, s az ártatlan nép gyermeke, lehajtott fővel járul Istenházába; a szobrász, a festész, kik művészetük korlátain belül, meghatározott formákban töltenek fel eszméjüket, itt azt, amit a tömeg áhitattal tekint: azon helyzetben látja szentjeit, melynek saját sorsában, vagy másokkal annyiszor örvendett, vagy ejtett fölötté könnyet: szent szüzet gyermeke fölött sírva, vagy hétszeres sebével, az üdvözítőt elesni az ármány es-

pásai alatt, s dicskürtött fővel majdan diadalt ulti, a színelv, s narsközösség rokonsága folytán még inkább közeledik hozzájuk, s ellozolja s m b o l u m u k a t: feszítő hangon szóll agy anyánk — anyánk ajkáról a hó imadal, s ifjú ajkuk önkéntelen veyíti belé eneket... s mi tudjuk, és érezzük melegevel, látjuk magukban a hit mahatját, mielőtt valaki magyarázta volna. A lobogó oltárláng, a szingzsdag díszítmények ünnepi hangulatot költenek, s az egyszerű kedély fog különb szöget találni mindennapi élet, s e szép formák között.

Annak, hogy a szép által mennyire lehetne a nép kedélyére hatni, s mögünkben annak, hogy csupán a szobrász formaadó vésoje kívánatos e hatalmas vonzalmat, a szépszeretetét tenni egy szerves állam nevelés alapjává, biztos jelensége, a népköltészet. Im két hatalmas művészet, a költészet és a zene, melynek remekeket teremtet a nép!

Nem kételkedünk, hogy úgy amily szeretettel viseltetnek a többi művészeteg iránt, ezeknek színtoly befolyása lehet. Ha értené mért emelt a francia Vendôme szobrot, mért fog hazánk terein egy Eötvös Petőfi, és Széchenyi közikla tartósságával megörökítetteti: tisztelné mint oltárképeit. A mely falnak szép kastélyai, parkjai, nemes izlésű templomai vannak: ott kertes, s házak szabályosabbak, az ember maga előtt látja a tökély bizonyos fokát, s igyekszik követni. Anyyra szüksége van veges eszének emberi, tehát korlátolt alkotásra, hogy más, mint például bájos vidék, reá hatással nem lehet. Azt nyomról nyomra követhető, míg a természet szabadabb, nagyszerűbb formáihoz őjmutatást kíván, mely a benne rejlő szabályosságra figyelmeztetné.

A művészetegak különös rendeltetésére nézve: a festészet jelentőséggel bír az alapnevelésnél; magyarázat nélkül sorolja fel az életet egyes tárgyakban, helyzetekben a gyermeket abba bevezeti, a felnőttnék pe-

nak a nép kezén, s így, bár a hazaszeretet, s a történelmi műveltség alapja lehetne, föl nem használt eszköz. A gyermek képes-könyveiben, s így közvetlenül a fenőbb vázolt életben lelő örömet. Felel le neki az iszákos embert, a tolvajt, a gyújtogatót felel eszelekményükben a káros hatást jó eleveven, s ezíra szímet, és gyűlöli kis szívével: állítod oda az erényt, és igazságot ad neki. A költészet csak bizonyos fokán túl az értelemnek fog hatással bírni; ez, nem mint a képző művészet: korlátozva, de minden oldalról állítja élet, mintegy megforgatja fogalmait; előny hogy azon közeg használható, mely a külvilággal való közlekedésünk főeszköze: a szó, míg ismét előleges fejlesztést kíván azebb

complicáltabb alakja megértéséhez. Tere is tágabb, oly tárgyakat is vesz fel, melyek térben s érzékiileg nem szemlélhetőek, ám alkalmazva ugy a nép, mint a gyermek, eszmenetetehez, minden fogalmat eszmét felkarolhat, s által képes adni. Mindennél hatalmasabb a zene, mely, mint formai lényeggel nem bír művészet, egyszerű, közvetlenül bullámozik át lelkünkön; a legközelebb, és legmélyebb, a kezdet, és a tökélypont, — világ nyelv és minden sziv saját nyelve egyszerre, „concordium” amint Schellengnek írták sírjára. Valás nevelés, és állam nem nélkülözhetik: mindannyi a szívnél kezd művét.

G Á S P Á R I M R E .

Gabnaárak.

B-Gyarmat tavasában 1873 évi septem-ber 30-án tartott heti vásár alkalmával. 1 posz mérő Tiszta buza 6 ft. 30 kr., 6 ft. 20 kr. Rozs 5 ft. — kr., 4 ft. 80 kr. Árpa 3 ft. 60 kr., 3 ft. 40 kr. Zab 2 ft. 40 kr., 2 ft. 20 kr. Kukorica 5 ft. — kr.

Felelős szerkesztő:

Harmos Gábor.

Hirdetések.

Folyó évi november hó 1-től fogva Varsányban 1000 darab gyümölesfa, többnyire alma-, körtve-, mandula- és diófa; a fák hazai és a külföld legjelesebb gyümöleseszek faiskoláiból mint biztos jók ajánlatnak, két éves nemesítettől kezdve kívánság szerint egészen 6 éves koronafákig kaphatók.

Nagyságokhoz mérve darabja 35–50–60–75-krig, a csomagolásért minden csomag 10 kr.

Bővebb tudósítást ad a varsányi körjegyző.

Alólirt a varsányi szöllőjéhez szakavatott írást tudó vinczellért kíván több évre fogadni; felhívja az érdekelteket, hogy a szegődni ohajtók hova előbb B-Gyarmaton jelentkezzenek.

B-Gyarmaton 1873 október 6-án

Siposs Imre.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönséget és vevőimet értesíteni, hogy a „RUMBURGIHOZ” ezimzett üzletemben: fűszer-, rövidárú- és játékezikkek gyors és pontos kiszolgálát mellett a legjutányosabb áron kaphatók

A t. ez. közönség szives figyelmébe ajánlva

tisztelettel

Hutnik István

Fótéren, Berezzeller Vilmos-féle ház szögletén.